

XXIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Retningen af den sydhjydske Jernbane.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 3die Marts 1870.)

Da Havneanlægget ved Esbjerg kan antages at ville være fuldført i Løbet af et Aars Tid, saa er det af Bigtighed hurtigst muligt at sætte den nye Havn i Forbindelse med det jydsk-syenske Jernbanenet, baade for saa tidligt som muligt at drage Udbytte af de paa Anlægget offrede Penge og for fra Først af at give den nye Handelsplads, til hvilken der end ikke for Tiden fører taalelige Vandveie, dens fulde Betydning som en af Vesterhavets Havneforbindelser. Udvalget erkjender derfor Nødvendigheden af, at den i Lov af 24de April 1868 forbeholdte Retningsbestemmelse med Hensyn til Jernbaneforbindelsen med Esbjerg kommer til en endelig Afgjørelse i nærværende Rigsdagsamling.

Til Bedømmelse af det af Regjeringen ved det forelagte Lovforslag trufne Valg imellem de undersøgte Linier har Udvalget indhentet Oplysninger om de Fordele og Mangler, som de forskjellige Retninger og Tilknætningspunkter frembyde. Et Mindretal i Udvalget, som allerede ved første Behandling tog Ordet for at vælge Veile som Udgangspunkt og derfra at gaae til et Punkt (Nørholm eller Varde) paa den i Lov af 24de April 1868 under Titra o vedtagne Vesthystbane, fastholder sin Mening, at denne Linie bør foretrækkes. Som Hovedgrunde for denne Betragtning fremhæves, at den Deel af Jylland, som ligger Nord og Ost for Veile, faaer en forfattet Veilængde af henved 4 Mile til Esbjerg, at det vestlige Jylland faaer en nemmere Forbindelse med Derne, og at Vest- og Ostjylland derved i det Hele drages nærmere sammen.

Mindretallet har ingen Tro til, at Dboerne, som ved Veilebanen faae en lidet forøget Veilængde, nogenstinde efter nogen betydelig Maalestok skulde komme til at benytte Esbjerg Havn. Endelig mener Mindretallet, at Veilebanen vil gaae igjennem letopdyrkelige Hede-strækninger, og at disse af Naturen mindre begunstigede Egne ville komme til at gaae en god Fremtid imøde ved Banens Hjælp. Anlægssummen er ikke saa betydelig større, naar Nørholm vælges som vestligt Endepunkt, at denne skulde kunne have nogen afgjørende Indflydelse paa Valget imellem en nordlig og sydlig Linie.

Mindretallet (Nielsen) tillader sig derfor at stille Ændringsforslag om en saadan forandret Retning af hele Linien.

For Udvalgets øvrige Medlemmer have disse Betragtninger dog ikke kunnet føre til Antagelse af en saadan Forandring i Regjeringsforslaget. Den forholdsviis ringe Forkortelse af Veilængden fra nogle af Vesthystens Byer til Osthysten og til Derne vil kun være en ufuldstændig Erstatning for den betydelig forøgede Veilængde, som paabydes Vesthysten i Forbindelsen med det Sønderjydske og dermed med Continentets Banesystem, ligesom omvendt Forbindelsen med Esbjerg fra Dernes Side bliver en Deel forlænget, naar man lader den sydhjydske Jernbane udmunde et Stykke Nord oppe paa Vestbanen. Veiforlængelsen bliver endog ligeoverfor det syddøstlige Jylland og Sønderjylland saa betydelig, at Benyttelsen af Esbjerg Havn næsten ganske vil affæres disse Egne. Endelig vilde man ved at gaae over Nørholm eller Varde